

अग्नेय a. Not fit to be smelt. -यम् Liqueur (मद्यम्).

अङ्क 1 A. (अङ्कते) To move in a curve. -10 U. (अङ्कयितुम्) 1 To mark, stamp; हेमपादाङ्कितायां पीठिकायाम् K. 192; स्वनामधेयाङ्कित S. 4 stamped with his name; नयनोद-
बिन्दुभिः अङ्कितं स्तनांशुकम् V. 4. 7. so भुजे शचीपतविशेषकाङ्किते
R. 3. 55, 68. -2 To enumerate, count. -3 To brand,
stain, stigmatize; तत्को नाम गुणो भवेत्सुगुणिनां यो दुर्जनैर्नाङ्कितः
Bh. 2. 54 branded, censured, condemned; वक्षेण वेष्टयित्वा
तं शिरः Ks. 13. 152 branded head. -4 To walk,
stalk, go.

अङ्कः [अङ्क् कर्तरि करणे वा अच्] 1 The lap (n. also);
अङ्काद्ययावङ्कमुदीरिताशीः Ku. 7. 5. passed from lap to lap.-2
A mark, sign; अलक्तकाङ्कां पदवीं ततान R. 7.7; पदपङ्क्तिरलक्ताङ्का
Rām.; रतिवलयपदाङ्के कण्ठे Ku. 2. 64. marked with the
signs or traces &c.; मद्गोत्राङ्कं गेयम् Me. 86, a stain, spot,
stigma, brand; इन्दोः किरणेष्विवाङ्कः Ku. 1. 3; कव्यां कृताङ्को
निवास्यः Ms. 8. 281. -3 A numerical figure; a number;
the number 9. -4 A side flank; proximity, reach
(connected with 1 above); समुत्सुकेवाङ्कमुपैति सिद्धिः Ki. 3.
40; त्रेष्णोपकण्ठं सुहुरङ्कभाजो रत्नावलीरम्बुधिराबन्ध Si. 3. 36;
सिंहो जम्बुकमङ्कमागतमपि त्यक्त्वा निहन्ति द्विपम् Bh. 2. 30; Ki.
17. 64, See-आगत below. -5 An act of a drama, for
its nature &c., See S. D. 278. -6 A hook or curved
instrument. -7 A species of dramatic composition, one
of the ten varieties of रूपक, See S. D. 519. -8 An orna-
ment (भूषा). -9 A sham fight, military show
(चित्रयुद्ध). -10 A coefficient. -11 A place; नानाङ्क-
चिह्नैर्नवेहमभाण्डैः (तुरङ्गैः) Bu. ch. 2. 4. -12 A sin, mis-
deed. -13 A line, curved line; a curve or bend
generally, the bend in the arm. -14 The body.
-15 A mountain. अङ्कः स्थानान्तिककोडभूषणोत्संगलक्ष्मसु। मन्तो
नाटकविच्छेदे चित्रयुद्धे च रूपके ॥ Nm. [cf. L. uncus; Gr.
ogkos] -Comp. -अङ्कम् [अङ्के मध्ये अङ्काः शतपत्रादिचिह्नानि
यस्य Tv.] water. -अवतारः when an act, hinted by
persons at the end of the preceding act, is brought
in continuity with the latter, it is called अङ्कावतार
(descent of an act), as the sixth act of Śākuntala or
second of Mālavikāgnimitra (अङ्कान्ते सूचितः पात्रैस्तदङ्क-
स्याविभागतः। यत्राङ्कोवतरत्येषोऽङ्कावतार इति स्मृतः S. D. 311).
The Daśarūpa defines it differently; अङ्कावतारस्त्वङ्कान्ते
पातोऽङ्कस्याविभागतः। एभिः संसूचयेत्सूच्यं दृश्यमङ्कैः प्रदर्शयेत् 3. 56.
-आगत, -गत a. [द्वि. त.] come within the grasp;
सिंहस्वं सस्ववृत्तिः R. 2. 18; श्रियं युवाप्यङ्कगतामभोक्ता R. 13. 67.
-करणम् marking, branding &c. -तन्त्रम् the
science of numbers (arithmetical or algebraical).
-धारणम्-णा 1 bearing or having marks, such as
those on the body of a Vaiṣṇava. -2 manner of holding
the person. -परिवर्तः [स. त.] 1 turning on the
other side. -2 rolling or dallying in the lap or on the
person; अपि कर्णजाहविनिवेशिताननः प्रियया तदङ्कपरिवर्तमाप्नुयाम्
Māl. 5. 8. (an occasion for) embrace (अङ्के कोडे सर्वतो-
भावेन वर्तनं हृदयालिङ्गनम् इत्यर्थः -Jagaddhara); so परिवर्तिन्;
भर्तुः नी भव M. 3. -पादव्रतम् N. of a Vrata; title

of a chapter in the भविष्योत्तरपुराण. -पालिः -ली
[पा-अलि ष. त. वा. ङीप्] 1 the extremity of region
of the lap (कोडप्रान्त or प्रदेश); a seat in the
lap; hence, an embrace; तावद्राडं वितर सकृदप्यङ्कपालीं प्रसीद
Māl. 8. 2. स्पृश हस्तेन मे हस्तेमेहि देहङ्कपालिकाम्। Śivabhārata
21. 33. -2 [अङ्केन पालयति पाल्-इ. तृ. त.] a nurse. -3
(-ली) a variety of plant, Piring or Medicago Esculenta;
(Mar. धोत्रा-निघण्टुरत्नाकर) [वेदिकाख्यगन्धद्रव्यम्] -पाशः
[अङ्कः पाश इव बन्धनेनेव पातनहेतुर्यत्र Tv.] an operation in
arithmetic by which a peculiar concatenation or chain
of numbers is formed by making the figures 1, 2 &c.
exchange places (स्थानान्तमेकादिचयाङ्कघातः सख्याविभेदा नियतेः
स्युरङ्कैः। भक्तोऽङ्कमित्याङ्कसमासनिघ्नः स्थानेषु युक्तो मितिसंयुतिः
स्यात् ॥ See Līlā. 240); (न गुणो न हरो न कृतिर्न धनः पृष्टस्तथापि
दुष्टानाम्। गर्वितगणकबहूनां स्यात् पातोऽवश्यमङ्कपाशोऽस्मिन्).
-पूरणम् multiplication of numbers of figures. -बन्धः.
forming the lap, bending the thighs into a curve and
squatting down. -2 branding with a mark that resem-
bles a headless trunk (अशिरःपुष्पाकारोऽङ्कः). -भाज् [अङ्क
भजते उप. स.] 1 seated in the lap or carried on the hip,
as an infant. -2 being within easy reach, drawing
near, soon to be obtained; अविरहितमनेकेनाङ्कभाजा फलेन
Ki. 5. 52. -3 premature, early ripe, forced fruit. -मुखम्
(or आस्यम्) that part of an act, wherein the subject
of all the acts is intimated, is called अङ्कमुख, which
suggests the germ as well as the end; e. g. in Māl. 1
कामन्दकी and अवलोकिता hint the parts to be played by
भूरिवसु and others and give the arrangement of the
plot in brief (यत्र स्यादङ्क एकस्मिन् अङ्कानां सूचनाखिला। तदङ्क-
मुखमित्याहुर्बीजार्थख्यापकं च तत् ॥ S. D. 322.) The Daśarūpa
defines it thus: अङ्कान्तपौत्रङ्कास्यं लिनाङ्कस्यार्थसूचनात्।
i. e. where a character at the end of an act cuts short
the story and introduces the beginning of another act;
as in the second of Mv. -लोच्चः [अङ्केन लोच्चते असौ]
a kind of tree (Mar. चिचोद), ginger. -लोपः subtraction
of numbers. -विद्या the science of numbers, arithmetic.

अङ्कनम् [अङ्क-करणे भावे वा ल्युट्] 1 A mark, token;
स्नेहाङ्कनानि Māl. 9. 46; marks of love. -2 Act of mark-
ing. -3 Means of marking, stamping, &c.

अङ्कसम् [अङ्कोऽस्मिन्नस्ति-अच्] Having marks, trap-
pings (?) (वल्लम् आप्रपदिकम्).

अङ्कित् m. n. [अङ्कः आलिङ्गनस्थानत्वेन अस्यास्ति, अङ्क-इति]
A sort of drum or tabor (अङ्केनालिङ्ग्य वादनीयो मृदङ्गादि-
वाद्यभेदः क्रीडाविशिष्टश्च). -नी [अङ्कानां समूहः; खलादि० इति
ङीप्] 1 A number of marks or signs. -2 A woman
having marks (of branding &c.).

अङ्कय a. [अङ्क्-ण्यत्] Fit to be branded, marked
or counted. -क्यः [अङ्के कोडे स्थापयित्वा वाद्यते असौ, यत्, or
अङ्के साधुः, अङ्क्-य] A sort of drum or tabor (सार्धतालत्रया-
यामश्च चतुर्दशाङ्गुलाननः। हरीतक्याकृतिर्यः स्यादङ्कयोङ्के स हि वाद्यते).

अङ्कतिः [अङ्क्-गतौ अति कुत्वं; अङ्क्तेः को वा Un. 4.61; अङ्कतिः
अञ्चतिर्वा] 1 Wind. -2 Fire. -3 Brahmā. -4 A Brāhmaṇa